

dela, na sever, kjer so konkurirali s svobodnim trudom svobodnih državljanov. Ko so se ti svobodni ljudje, ki so se tedaj pečali z industrijo, zahtevali varstvo zase v obliki uvoznih carin proti izdelkom evropske industrije, katerih cena delo je konkuriralo z dragim delom svobodnih državljanov v Severni Ameriki, so se južani temu uprli. Celih 70 let, od osnove Zjedinjenih držav do izvolitve Lincolnove 1860. leta je jug vodil politiko in vse zadeve Zjedinjenih držav, ti vodje so razpolagali z velikimi sredstvi. Z večjim duševnim razvojem, večjim nrvstvenim vplivom, in vsemi sredstvi prave aristokracije in v vseh političnih zborih in pri volitvah so zmagali in opravljali državne posle po svojih nazorih in izključno v svojo korist. Skoro vsi predsedniki Zjedinjenih držav počenši s Washingtonom do Buchanana bili so južani; država Virginija velja dosedaj za mater predsednikov Zjedinjenih držav.

Severovzhodne in zapadne države, ki so se hitro naselili, ohranile pogoje severnega življenja, so se vedno borile proti robstvu in pa proti svobodni trgovini. Včasih se jim je posrečilo, da so kaj malega dosegle od državnih gospodarjev južanov. Te vse pridobitve so pa bila že paljativna sredstva, ki so le nekoliko odpravila neizogibno krizo. V tem, ko je jug goreče braneč svoje predpravice in koristi, branil se priseljencev bodi si katerega koli rodu, — sta pa sever in posebno še zapad vabila te priseljence na vse mogoče načine, in vspeh tega je bil, da je v tem, ko se je na jugu bilo prebivalstvo le počasi množilo, se na severu skoro podvojilo vsacih deset let in je še koncem štiridesetih let že precej presegalo prebivalstvo juga in koncem petdesetih let je na jugu bilo sedem milijonov belih ljudij, na severu in zapadu pa 20 milijonov.

(Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Krsto kralja Aleksandra Velikega. Več učenjakov se je obrnilo do egiptskega podkralja, da bi dovolil odpreti kripto Danijelove mošeje v Aleksandriji. Vhod v to kripto so bili dali mohamedanci zazidati, ker je že včasih skušal kak Evropejec vanjo se splaziti, pa se mu pri paznosti čuvajev ni posrečilo. V tej kripti je baje pokopan Aleksander Veliki. Ko je umrl bil v Babilonu, so ga v zlati krsti bili prepeljali v Aleksandrijo. Pozneje so pa zlato krsto vendar stopili in zamenili s stekleno. V tej krsti ga je videlo več Rimljanov. Pozneje je pa zginila ta krsta. Ljudstvo je govorilo, da je spravljena v nekem podzemeljskem prostoru. Nad tem prostorom se je pozneje sezidala Danijelova mošeja. Učenjaki se ne nadejajo, da bi v njej res našli Aleksandrovo truplo, a upajo, da vsekako najdejo kaj v zgodovinskem oziru važnega.

Novice.

Deželni zbor kranjski.

V peti seji dne 18. januarija t. l. utemeljuje posl. Povše svoj samostalni predlog glede preuredbe domovinskega zakona. Proti načrtu novega domovinskega zakona, katerega je

vlada predložila državnemu zboru, pričela so mesta silno agitacijo. Novi zakon naj bi namreč razbremenil kmetske občine obremenil pa mesta. Govornik s statističnimi podatki dokazuje, kako nepravilčen je domovinski zakon. Kmetske občine ne morejo več zmagovati silnih stroškov, katere imajo za svoje v tujini, posebno v večjih mestih živeče pripadnike. Najbolje pri vsem je pa to, da kmetske občine morajo skrbeti za ljudi, katerih niti ne poznajo, ki se leta in leta drže v tem ali onem mestu, ki pa so slučajno pristojni v to ali ono kmetsko občino. Novi zakon gre na to, da bi se kmetske občine razbremenile teh stroškov in bi se mestom, ki imajo dobiček od teh v njih delujočih ljudij, naložilo preskrbovanje takih ljudij. Govornik misli, da mora tudi deželni zbor kranjski v prilog kmetskimi občinam povzdigniti svoj glas in se izreči zoper krivičnost sedanjega domovinskega zakona in za preuredbo v smislu načrta, kakor ga je predložila vlada državnemu zboru. Predlog se izroči upravnemu odseku v pretres in poročanje.

Poslanec baron Schwegel poroča imenom finančnega odseka o računskih sklepih bolniškega, blazniškega, porodniškega in najdenškega zaklada za leto 1893. Odobre se vsi računski sklepi in sicer oni bolniškega zaklada z 215.218 gld. dohodki in 78.902 gld. stroški; oni blazniškega zaklada z 10.277 dohodki in 74.075 gld. stroški; oni porodniškega zaklada s 774 gld. dohodki in 5626 gld. stroški in oni najdenškega zaklada s 398 dohodki in 3542 stroški.

Prošnji občine Postojina za donesek za napravo bolnice in zastopa zdravstvenega okrožja v Idriji za podporo za ondotno bolnico se vrneta deželnemu odboru z naročilom, naj ju s konkretnimi predlogi zopet predloži deželnemu zboru še v teku tega zasedanja, ko bo predložil tudi predlog glede splošnega podpiranja bolnic po deželi Sekcijskemu slugi V. Jalenu v deželni bolnici se njegovo provizorno službovanje od 15. okt. 1885. leta všteje v definitivno službovanje in se mu dovolita dve petletnici. Deželnemu odboru se naroči, da vdovi dr. Prajnovičevi primerno zviša pokojnino.

Na poročilo istega poslanca imenom finančnega odseka se odobre proračuni za l. 1895. in sicer porodniškega zaklada s potrebščino 6766 gld. in pokritjem 889 gld.; najdenškega zaklada s potrebščino 3631 gld. in pokritjem 354 gld.; blazniškega zaklada s potrebščino 73.072 gld. in s pokritjem 10.028 gld. Primankljaje je pokriti iz deželnega zaklada. Glede proračuna bolniškega zaklada za l. 1895. pravi poročevalec, da je stroške za zgradbo nove bolnice izvzeti iz proračuna. Stroški za zgradbo v znesku 573 000 gld. so namreč že dovoljeni, ni treba torej zdaj razpravljati o njih. Nekaj se je že izplačalo, nekaj še ne. Poročevalec pravi, da bo treba k tej svoti še naknadnega kredita morebiti do 100.000 gld. Proračun bolniškega zaklada za l. 1895. s potrebščino — izvzemši potrebščino za nove zgradbe — v znesku 86.204 gld. in z rednim pokritjem — izvzemši pokritje za nove zgradbe — v znesku 23.911 gld. se odobri. Primankljej je pokriti iz deželnega zaklada. Poslanec dr. vitez Bleiweis pravi, da bi bilo umestno, da bi bil deželni odbor deželnemu zboru podal obširno poročilo o velikanski zgradbi nove bolnice. Govornik obžaluje, da se to ni zgodilo in omenja nekaterih nedostatkov pri novi bolnici, katere bo treba takoj odpraviti. Poslanec dr. Vošnjak opravičuje deželni odbor. Poslanec Grasselli pojasni zadevo glede inkorporacije sveta, kjer stoji bolnica, k mestni občini ljubljanski. Dalje tudi vpraša, kaj je s povišanjem plače odličnemu primariju dr. Šlajmerju. Poslanec dr. Vošnjak pojasni, da so vsi primarji vložili prošnjo za povišanje plače, in da se sedaj vrše dotična poizvedovanja. — Vdovi okrožnega zdravnika, gospej Franciški Sallokerjevi Velikih Laščah se dovoli pokojnina 200 gld. in odgojni 100 gld. Prošnja vdove gospe Železnikarjeve za podporo za dovolitev sirotinske ustanove sg odstopi deželnemu odboru v rešitev z naročilom, da se nanjo ozira. Umirovljenemu zdravniku Ferdinandu Sallokerju v Metliki se oviša